

Pirmdienas
no pirtīžas
nākusi

GARĢATAKA

2023. gada
24. jūlijs

PREIĻU
3X3 SAIETA
AVĪZE #2

Lai godam izdzīvojam šīs nedēļas dienas!

Vara Santa foto

3x3 saiets Preiļos ir godam atklāts. Pašā pilsētas centrā, kur notiek pilsētas svarīgākie notikumi. Tāds neapšaubāmi mazās Latgales pilsētiņas dzīvē ir arī 3x3, kad tās iedzīvotāju skaits ir pieaudzis par vairāk nekā 400 pozitīviem, latviskiem un ģimeniskiem cilvēkiem.

Preiļu novada domes priekšsēdis Ārijs Vucāns izteica cerību, ka visiem pirmais iespaids Preiļos labs – ir paēduši un naktsmājās iekārtojušies. Viņš visiem vēlēja šajā nedēļā nezināmo padarīt par zināmo, šaubas pārvērst ticībā un stiprināt latviskumu, kas ir tikpat aktuāli kā pirms vairāk nekā 30 gadiem, kad 3x3 sākās Latvijā.

Lai 3x3 būtu īpaša, godam dzīvota nedēļa katra dalībnieka dzīvē – tā saieta atklāšanā vēlēja 3x3 Latvijas pado mes priekšsēde Inese Krūmiņa. Saieta tēma ir mūža ritums, un mēs katrs tajā savu laiku esam sudraba lapiņas, savu laiku – zelta zari un pēc tam arī vara saknes pazemē. Jautājums, par ko Inese aicināja runāt un domāt šajā nedēļā, – kā godam nodzīvot to laiku, kad esam šaizemē. Viņa aicināja domāt arī par to, ka mūsu katra mūža ritums nav kaut kas

individuāls un atrauts no kopējā – vara saknes mūs vieno ārpus ģeogrāfiskajām robežām. Vislabākais apliecinājums tam ir arī 3x3, kura dienas Inese aicināja godam izdzīvot.

Saieta karogu pacēla kuplā Rokpeļņu ģimene – trīs paaudzes, kas atbraukušas no trīs valstīm. Kā viņus pieteica saieta vadītājs Reinis – Rokpeļņi ir fantastiski trīsreiztrīsnieki – gan dalībnieki, gan vadītāji, gan dancotāji, nīcēji un zolmaņspēlētāji – vienmēr visur esoši un pamanāmi.

Atklāšanas noslēgumā izgājām goda soli, viens otram acīs ieskatoties un sasveicinoties. Uzsmaidījām un pamājām arī saieta kopbildē. Izdarījām visu, lai Preiļu 3x3 būtu godam atklāts. Tas nu darīts. Lai godam to izdzīvojam!

Rasma ZVEJNIECE

Krustabas

*Pa sauli, pret sauli
Pāditī didu.*

*Lai mana pādīte
Dīžena auga.*

Otrdiena
25. jūlijs

08.00 - 09.00	Celšanās, rīta rituāls
09.00 - 09.30	Brokastis
09.40 - 10.00	Dienas tēma – krustabas, un TV (pamatskolas zālē)
10.15 - 12.45	Rīta ievirzes
13.00 - 14.00	Pusdienas
14.00 - 16.30	Pēcpusdienas ievirzes
16.30 - 16.45	Brīvbrīdis
16.45 - 18.45	Pievakares ievirzes
19.00 - 20.00	Vakariņas
20.00 - 21.30	Nakts orientēšanās ģimenēm
21.30 - 22.00	Vakara dziesma, vakara pasacīņa mazajiem
22.00 - 23.00	Vakara viesis Ārijs Vucāns, Preiļu novada domes priekšsēdis
	Danči vecākiem ar bērniem līdz 13 gadu vecumam
	Nikšana
23.00 -	Danco tie, kam pāri 13
	Nikšana

Vara Santa foto

Rokpeļņu saime: (no kreisās) Voldemars, Hanna, Ernests, Isabella, Alberts juniors, Liena, Daiga, Ance, Kārlis seniors, Kārlis juniors, Alberts seniors

3x3 kā 40 gadu kāzu jubilejas dāvana

Saieta karogu atklāšanā pacēla Rokpeļņu ģimene. Uzrakstīt, no kurienes viņi ir, vienā vārdā nevarēs. Daiga un Kārlis dzīvo Mazsalacā, bet viņu bērni – trīs valstīs.

Kārlis juniors dzīvo un strādā Ķīnā. Ancei vīrs ir slovēnis, un viņi ar meitām Isabellu (11) un Hannu (6) dzīvo Horvātijā, bet Alberts ar Lienu un saviem puikām Albertu (12), Ernestu (9) un Voldemaru (4) ir valmierieši. Visiem kopā būt neizdodas bieži, tādēļ šī 3x3 Latvijā ģimenei kopā ir kā dāvana. Pie tam īpaši! Šogad ir 40 gadi kopš Rokpeļņu ģimenes dzimšanas, šī nedēļa ir kā dāvana pašiem sev, ko piedzīvot kopā ar bērniem un mazbērniem.

Pirmā iepazīšanās ar 3x3 Rokpeļņiem bija 1998.gadā, kad nometne notika Mazsalacā un bērni gāja uz dančiem. 2001. gadā viņi aizbrauca uz 3x3 Rucavā, bet jau 2002.gadā viņu ģimenei tika uzticēts uzvilkt karogu Skrundas 3x3. Kopš tā laika viņi nometnēs bijuši regulāri, bet 2009. gadā 3x3 Naukšēnos Daiga un Kārlis vadīja kopā ar bērniem. Ance un Kārlis juniors kopš tā laika 3x3 nav bijuši, jo viņu dzīves ceļi aizveda projām no Latvijas, bet Alberts un Liena turpināja būt – gan kā dalībnieki, gan darba grupās, gan kā ieviržu vadītāji. Arī Kārlis seniors bijis gan ieviržu vadītājs, gan zoles turnīru organizators un šogad arī šīs spēles skolotājs. Daigai un Kārlim nākuši klāt jauni pienākumi – būt ar mazbērniem. Kopā ar viņiem trīs no-

metnēs bijusi arī Ances meitiņa Isabella. Visi Rokpeļņi ir dzīvespriecīgi joku plēsēji, tādēļ arī atbildes uz vaicājumu, kāpēc viņi ir 3x3, ir gan nopietnas, gan ar smaidu. Ance saka – kad pašai bija padsmīt gadi, viņai te patika būt draugu dēļ. Tagad, kad ir savi bērni, viņa novērtē arī citas 3x3 vērtības – ģimeniskumu un latvietību, kas viņas bērniem, augot ārpus Latvijas jauktā ģimenē, ir ļoti vajadzīgs. Isabella jau trīs gadus mācās latviešu valodu tālmācībā, ko diasporas bērniem nodrošina Latviešu valodas aģentūra. Ance grib, lai viņas meitām veidojas latviskas draudzības.

Alberts ar smaidu piemetina dziļu domu: kopā augt un kopā novecot. Arī viņš saka – kad pats kā tūnis piedalījies

Brīvajā mikrofonā, tā vairāk bijusi kā ampelēšanās, bet tagad kopā ar bērniem tā ir jau cita nopietnība un kvalitāte.

Savukārt Kārlis juniors par 3x3 vērtību sauc šīs kopienas saites pasaulē. Viņš bijis arī 3x3 Austrālijā un Amerikā, arī Krievijas latviešu dziesmusvētkos Baškirijā. Visur juties starp savējiem. Caur latvisko saziņu 3x3 dod globālo piesaisti latvietībai.

Daigai nepatīk vārds komunikācija, viņa to formulē kā latvisko saskarsmi. 3x3 ir ne tikai labi pavadīts laiks ar ģimeni, bet arī kvalitatīva saskarsme ar citiem – latvisko vērtību nodošana ne tikai caur prak-

tiskajām prasmēm, bet arī caur sarunām par svarīgo un saviesīgo kopābūšanu. Cilvēku iepazīšanas laiks 3x3 nedēļā ir īss, bet paliekošs. Veidojas draudzības, arī starp ģimenēm. Vēl viņa teic, ka 3x3, esot kopā ar trimdas latviešiem un arī tagad aizbraukušajiem, viņa sapratusi, ka latviskumu var veidot arī ārpus Latvijas un arī jauktās ģimenēs. Tas devis mieru, kad arī viņu bērniem dzīves tā veidojušas. Svarīgākais ir labi pavadīts laiks, kad visi ir kopā, un 3x3 dod šo iespēju.

Rokpeļņu saime Preiļos ieradās koši sarkanos krekliņos, uz kuriem Latvijas karte un Rokpeļņu vārds. Stāsts par tiem ir aizraujošs. Kad Ceplī deviņi ziņu, ka Rokpeļņi tiks aicināti atklāša-

nā uzvilkt Latvijas karogu, Daiga šo ziņu devusi tālāk savējiem. Isabella nesapratusi, kā tas būs, ka viņi visi vilks karogu, turklāt vienu. Ance skaidrojusi, ka tas nav tas pats, kas uzvilkt mēteļi vai kleitu. Kad Isabella to sapratusi, viņai bijis skaidrs, ka ne tikai jāmacās Latvijas valsts himnas vārdi, bet viņiem visiem jābūt skaistiem un vienādos krekliņos. Krekliņu tapšana bijis komandas darbs, kas noslēdzās Slovēnijā.

Rokpeļņi saka – uzvilkt 3x3 karogu novērtē kā pagodinājumu, un viņiem ir gods kalpot 3x3.

Rasma ZVEJNIECE

Svarīgākais ir labi pavadīts laiks, kad visi ir kopā, un 3x3 dod šo iespēju.

“Mums ir jāapzinās, kas mēs esam”

Svētdienas pēcpusdienas kopreferātā *Ikdienas un svētku rituāli 3x3 saietā* interesantus uzrunāja Latvijas 3x3 padomes priekšsēde Inese Krūmiņa, kura iepazīstināja ar 3x3 saietā aizsākumiem, nozīmi un lomu latvieša ikdienā.

Īsumā, kas mums jāzina par 3x3 saietiem, īpaši, ja šogad esi te pirmo reizi. 3x3 ir globāla kustība.

Tā sākās kā 2x2 saiets ārzemju latviešu jauniešiem.

1981.gadā notika pirmā 3x3 nometne ASV Garezerā.

Pirmā nometne Latvijā notika 1990.gadā Madlienā.

Ko nozīmē 3x3? Tās ir trīs vienības – tēvs, māte un atvases; vēlākos gados pievienojās skaidrojums, ka tās ir trīs paaudzes.

Vara Santa foto

Saietā ir noteikta struktūra, kas gadu laikā nav īpaši mainījusies un nav jūtamā atšķirības citās zemēs, kurās 3x3 notiek.

Danči ir neatņemama sastāvdaļa, katram noteikti jāizmēģina.

Vecāku pienākums ir noturēt bērnu latvisko apziņu. Mums ir jāapzinās, kas mēs esam.

Noturēt latvietību citā zemē ir grūtāk nekā šeit.

Katram pašam jāzina mērs, cik ilgi var palikt nomodā, lai no rīta nenogūlētu interesantāko ievirzi.

Katram ir iespēja pieteikties par darītāju un savu artavu dot turpmāko gadu saietos.

“Mēģiniet šeit iepazīties ar cilvēkiem. Mēs esam dažādi, bet te, 3x3 saietā, meklējam saskaršanās punktus, kas mums, latviešiem, ir kopīgi, jo to, kas mūs šķir, mēs paši diezgan labi saprotam,” sacīja Inese Krūmiņa.

Monta BĒRZIŅA
(pirmo reizi 3x3)

No pieteikumu vēstulēm

Ieva TREIMANE:

“Jau uzzinot, ka nākamajā vasarā jūs būsiet vieni no saietā vadītājiem, uzreiz savā starpā norunājām, ka pie Cepļiem jau nu gan mēs gribētu! Lai gan mūsu ģimenei ir jau diezgan liela 3x3 pieredze, tieši pagājušajā gadā, kad visi trīs iesaistījāmies Mālpils 3x3 darbos, visvairāk sajūtu, ka, kopā darot, esot notikumu virpulī, vislabāk vari piedzīvot 3x3 saietā kopību. Un tagad tieši to jūs piedāvājat – katram dalībniekam līdzdarboties un darīt.”

KRŪŽU ģimene:

“Labdien, lielā Cepļu saime! Mums ir patīams prieks par to, ka šogad jūs vadīsiet saietu mūsu senču pusē – Preiļos. Mēs ļoti vēlētos atkal pabūt īpašajā saietā atmosfērā, lai sajūtu bērības garšu, satiktu vecos draugus, iegūtu jaunus un apgūtu atkal kādas jaunas prasmes, iemaņas, zināšanas par mūsu kultūru, vēsturi un mākslu. Būsim pateicīgi par šādu iespēju. Jums jau zināmie Linda Krūze, Beāte Krūze un Evelīna Krūze.”

Vita RUBĪNA, Kristīne BIKOVA, Kimberlīja RUBĪNA, Hārdijs BIKOVs:

“Ir tāds prieks jau tagad redzēt uzaicinājumu uz nometni un vēl lielāks būs tur nokļūt, lai pilnveidotos, iegūstot jaunas zināšanas un esot kopā ar sev līdzīgi domājošiem cilvēkiem. Nometne, kura palīdz atgriezties pie savām saknēm, ieviekt sajūtu virpuli un kur pilnībā vari aizmirsties par ikdienu.”

SILVU ģimene, PUBUĻU ģimene:

“Kopš esam nokļuvuši 3x3 saimē, ik vasaru plānojam tā, lai mūsu divkultūru ģimenes atvases varētu intensīvāk sasmelties kā vienas, tā otras kultūras spēku. Daļu vasaras atvaļinājuma pavadām Latvijā un daļu pie vīra radiem Portugālē. Mums visiem ir ļoti svarīgas abas šīs iespējas, jo tādejādi izdodas labāk saglabāt kultūrlīdzsvaru ģimenē.”

Inese MEDNIECE:

“Mans priekšstats par 3x3 nometni bija tāds, ka tā ir galvenokārt domāta ārzemju latviešiem, bet kādā sarunā ar Ingu Stafecku, kura arī ir strādājusi šajās nometnēs kā skolotāja, tas tika apgāzts, un radās doma, ka es varētu piedalīties ar saviem četriem vecākajiem mazbērniem. Man pašai tuva ir latviešu folklorā, esmu piedalījusies vasaras Saulgriežu rituālos, bet šo interesi neesmu mācējusi nodot saviem pieciem bērniem, tādēļ vēlos ieinteresēt savus mazbērņus latviskā dzīvesziņā. Ļoti uzrunāja arī nometnes tēma – mūža ritums.”

ŠMITU ģimene:

“Mūsu pirmā un vienīgā būsana šādā ģimeņu nometnē bija jūsu vadītā Salacgrīvas 3x3 2017. gadā, un tā palikusi atmiņā ar bagātīgajām dienām un naktīm, stiprinošo sajūtu, labākajiem latviešiem, smaidīgajiem ļaudīm, zāļu smaržu, pankūkām un sirds atklātām sarunām.”

TAKERU ģimene:

“Kādēļ 3x3 ar ģimeni? Šajās skrieņosajās, digitālajās dienās gribas piepildīti un klātesoši būt kopā savējiem, stiprināt latviskumu kopā ar citiem cilvēkiem, kam tas ir svarīgi. Dot un saņemt sajūtu *pieci simti nebēdāju, simtiņā stāvēdam.*”

KRASTIŅU ģimene:

“Šis patiesi ir mūsu ģimenes saiets, jo tas ik pa laikam tiek sagaidīts, apciemots un, jā, arī samīlots jau kopš mūsu pirmās dalības tajā 1994. gadā Vaidavā. Sagaidot pasaulē ierodoties mazbērņus, saietā esam piedalījušies jau trijās paaudzēs. Šogad pēc trīs gadu pārtraukuma mūsu sirdis sauc pēc atkal satikšanās, izsakot vēlmi nokļūt 3x3 saietā Preiļos. Sveicienus 3x3 radošajai komandai sūtām no visas mūsu saimes, kas nu jau paplašinājusies līdz 14 ģimenes locekļiem.”

Dace JONĪTE:

“Vēlos pieteikties 3x3 Preiļu nometnei kopā ar savu 8-gadīgo mazmeitiņu. 3x3 nometnēs ar savu ģimeni esmu piedalījusies vairākkārt. Pirmajā nometnē bijām Alsungā, tolaik piedalījās arī mana māmiņa (viņa bija viena no vecākajām dalībniecēm). Tad, kad auga manas meitas, nesanāca būt 3x3, bet vienmēr virtuāli esmu sekojusi līdzi. Tagad, esot tajās kopā ar savām mazmeitām, klusībā ceru, ka kādu gadu arī manas pieaugušās meitas ar savām ģimenēm šeit būs, jo zinu, ka viņiem ļoti patiktu.”

Byus korstai (būs karsti)!

šovakar

Latgaliešu kvēlais temperaments – tas ir tas, kas būs baudāms novadnieku koncertā, ko kultūras centrā apmeklēsīm jau šovakar, var teikt, tūlīt.

Temperamentu rādīs seši amatiermākslas kolektīvi, kas pārstāv Preiļu pilsētu un novadu.

Kā pirmais jāmin etnogrāfiskais ansamblis *Naktineica*, kas radies Saunas pagastā un dziedās latgaliešu pūra dziesmas. Šis ansamblis ievērojams jau ar to, ka pastāv 70 gadus. Protams, mainījušās paaudzes, taču darbību *Naktineica* nav pārtraukusi, un zied joprojām koši. Koši zied tāpēc, ka naktineica latgaliski nozīmē rudzupuķe.

Dziedās arī Riebiņu etnogrāfiskais ansamblis *Jumaliņa*. Kā stāsta koncerta rīkotājs, Preiļu novada kultūras un tūrisma pārvaldes producents Oskars Bērziņš, “tās ir leģendāras sievietes, kas centīsies visus iekustināt ar savu lustīgāko repertuāru”. Savulaik ansambla dziedātājas manītas pat *Šlāgeraptainjā*, piedziedot populārām grupām, bet galvenais, ka *Jumaliņa* ir starp Latvijas kvalitatīvākajiem Latvijas etnogrāfiskajiem ansambļiem.

Tāpat varēsīm vērot vienu no jaunākajiem etnogrāfiskajiem ansambļiem *Galūda*, kas nāk no Smelteru ciema un kopā darbojas aptuveni piecus gadus.

“Vēlamies parādīt mūsu lokālās tradīcijas, dziedāt dziesmas, kas no teicējam pierakstītas vietējos ciemos,” atklāj Oskars.

Uzstāsies arī dejotāji: Galēnu vidējās paaudzes deju kolektīvs *Amizieris*, kas Latvijas simtgades Dziesmu un deju svētkos tika atzīts par valsti labāko vidējās paaudzes deju kolektīvu. Šogad ticis starp pirmās pakāpes kolektīviem.

Pašu Preiļu pilsētu pārstāvēs jauniešu deju kopa *Dancari*, kas sadanco jau vairāk nekā 20 gadus un deju svētku skatēs allaž ir starp lideriem.

Dejotāji izdejos gan savas mīlākās tikko deju svētkos dancātās dejas, gan rādīs vēl kādu pašu iecienītu danci, kas lielo svētku repertuārā nav bijis.

Kas būs sestais kolektīvs, ko redzēsīm, to Oskars patur noslēpumā, vien viltīgi bilst, ka tas varbūt gluži nemaz nav amatierkolektīvs, bet profesionāls, un pārstāv mūsu pašu 3x3 saimi.

Etnogrāfiskais ansamblis *Jumaliņa* ar Oskaru viducī

Deju kopa *Dancari* Deju svētkos

Pasākumu vadīs Oskars pats. Viņš šolās koncerta gaitā stāstīs arī Preiļu vēsturi, pieminēt “dažādas interesantas lietas, kas pie mums notikušas un ar ko lepojamies”. Koncerta izskaņā visi tikšot aicināti arī uz kādu piedzīvojumu. Sīkāk Oskars atkal nestāsta: lai paliekt kā pārsteigums.

“Koncerta pirmajā daļā skatītājiem vajadzēs sist ar kājām un rokām, bet fināls būs, teiksim tā, visaptverošs, varēs izkustināt visas ķermeņa daļas,” viņš piemetina. “Vakars kopumā būs ar raksturu; es pat teiktu, ka tas būs karsts. Te, mājās, mēs varam izpausties, kā vien vēlamies. Tādus latgaliešus varbūt nemaz nebūsi redzējuši, jo, aizbraucot uz Rīgu, mūs vienmēr slāpē. Esam temperamentīgi un

kolorīti, jo mums te, Latgalē, ir labi jauktas asinis. Vārāms kā mazajā Spānijā.”

Preilēnietis uzsver, ka jaunums ir arī kultūras nama zāle, kurā notiks koncerts. Tā ir tikko renovēta, tāpēc, lūdzu, ar cieņu pret svaigo parketu un visu pārējo!

Kad jautāju, cik vietējie ļaudis kopumā nādžīgi uz dancošanu, dziedāšanu un citām aktivitātēm, Oskars atklāj, ka Preiļu novadā ir pat 61 amatiermākslas kolektīvs. Uz nesējamiem Dziesmu un deju svētkiem novads nosūtījis 390 dalībniekus.

Oskars pats muzicē kapelā *Augusti*, vada jau pieminēto *Jumaliņu*, dzied Līvānu jauktajā korī *Rubus*, kā arī ir režisors Līvānu amatiertheātrī.

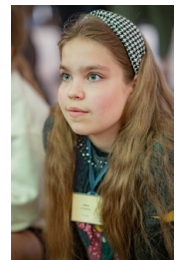
Ilze KUZMINA

Fotomirkļi

Lūk, daži nopietni
un ne tik nopietni kadri
no Preiļu 3x3 saietā
svētdienas.

Vara Santa foto

Krustabas

Krustabu vārds nāk no vārda *krusts*, jo šai zīmei bijusi svarīga nozīme kā svētības, aizsardzības un patvēruma zīmei.

Nosaukums krustabas vai krustības, kā arī šī vārda atvasinājumi *krusttēvs*, *krustmāte*, *krustbērns* atspoguļo krustabu iezīmi: dižo kūmu jeb krustvecāku solumu sargāt bērnu it īpaši vecāku nāves gadījumā, cieši to apņemoties un dievojoties pret krustu.

Devītajā dienā pēc bērna piedzimšanas tika saaicināti kūmas – radi, ģimenes piederīgie, lai uzņemtu bērnu dzimtā. Šim svinībām par godu kāva vistu, sēja sieru, rikoja godus jeb svinības. Vārda došana saistījās ar jaundzimušā bērna uzņemšanu dzimtā. Līdz krustabu dienai bērns tika saukts par bezvārdi, *lellīti* un bērnam vārdu deva tikai krustabās. Krustabu laikā krustāmo bērnu sauca par *pādīti* vai *pādī*. Senāk krustabas svinēja divas dienas. Krustabu dienas rītā kūmas (aicinātie radi) vilka greznas drēbas, lai pādītei būtu grezna dzīve. Pirmā krustabu diena sākās jau agri no rīta. Kūmas sabrauca, līdz atvedot ciema kukuli un dāvanas jaundzimušajam bērnam, kā arī naudu ziedojumam. Uz galda lika visu gaišu – pienu, sieru, baltmaizi, medu, lai bērnam gaišs mūžs. Kūmas ēda, līdzienā rindā ap galdu stāvēdami, lai bērnam augtu līdzieni zobi, un nerunādami, lai pādīte nav aplami plā-

Foto no Līgas Kuplās arhīva

pīga, un ātri, lai krustāmais bērns top darbos mudīgs.

Tad kūmas brauca uz Māras baznīcu (kādu svētu vietu dabā) meklēt bērnam vārdu. Bērna vecāki līdzī nebrauca. Pēc krustišanas kūmas ar pādī pārradās mājas, kur tos jau nepacietīgi sagaidīja.

Ko tētiņ, tu gaidīji,
Pie vārtiem stāvēdams?
Gaidu sava mīļa bērna
Ar vārdiņu pārnākot.

Tad sekoja pādes didīšana. Krustabu viesi sastājās divās rindās viens otram pretim un pēc kārtas pašūpoja pādīti augšup, lejup, paaulkēja. Katrs pādes didītājs teica savu novēlējumu.

Es, pādīti didīdama,
Augstu rokas cilināju.
Lai mana pādīte
Dižena auga.

Didīšanas nozīme bija iedīdīt krustbērnā labus tikumus. Pēc pādes didīšanas sekoja kūmu mielasts. Visi ēda un dzēra, dziedāja pie galda un dancoja līdz vakaram.

Otrajā dienā kūmas devās uz mežu meklēt šūpuļa liksti. Dēlam bija jācērt ozols, bērzs, osis, bet meitenei – liepa vai egle. Pie mājas durvīm likstes meklētājus sagaidīja arī ar dziesmām, apdziedot, ka kūmas nav mācējuši labu liksti nocirst. Mežinieki sacīja, ka esot gan laba un deva neīsto, tad nāca vecākā dzimtas sieviete un salauza neīsto liksti, tāpat otru. Īsto liksti nevarēja salauzt un to nesa istabā, sagatavoja šūpulīti un piekāra. Krustmāte bija sagādājusi šūpuļa matracīti no sarkanā āboliņa, lai bērnam būtu ciešs miegs. Šūpulīti pa priekšu iešūpoja kādu lielāku bērnu vai akmeni, lai novērstu skaužu uzmanību no mazā bērna. Pirms bērna lika šūpulīti, tajā bija jāieliek ziedojums.

Katru naudas vai dāvanas devēju pacienāja ar sieru un medu. Bērna māte pēc ziedošanas apdāvināja dižās kūmas.

Kūmām promējot, krustbērnā tika vēlēts gulēt visu nakti mierīgi un nedomināt māmuliņu. Atvadoties no pārējiem, piekodināja tiem rūpēties par mazo. Šķīroties sievas dzēra no vienas krūzes medu, bet pāri palikušo izlēja zemē dziedot:

Minu, minu nātrīpas,
Lai auga zālīte,
Kur manai pādītei
Rotāties.

(Materiāls sagatavots, izmantojot Arvīda Brastīņa savāktos folkloras materiālus.)

Dina CEPLĒ

Mazais cinītis gāž vai ceļ?

Pirmais Preiļu 3x3 vakara viesis Eiropas Kustības Latvijā prezidents Andris Gobiņš šoreiz mazāk runāja par Eiropas lietām, priekšplānā bija vārda nozīme un spēks.

Tomēr bez Eiropas pieminēšanas neiztikt. Nevis aizstāvēt Latvijas intereses Eiropā, bet pārstāvēt. Ieklausīties arī citu valstu pārstāvjos, jo, būdami sadzirdēti, viņi uzklausīs arī mūs. Andris saka: ir svarīgi izvēlēties pareizos vārdus.

Ierasts teikt, ka mēs *pieņemam lēmumu*. Kāpēc pieņemam nevis lemjam? Izklusās, ka mēs tikai akceptējam lēmumus, ko pieņēmis kāds cits. Citām tautām valodā nav šādas divdomības: angļi

taisa *lēmumu*, bet vācieši trāpa *lēmumā*.

Kāpēc mazs cinītis gāž, nevis ceļ? Tiesa, dažkārt tam tiešām vajag kaut ko gāzt, piemēram, *Kapu tramvaju*, ko Rīgas vara bija izdomājusi laist cauri Lielajiem kapiem. To apturēja A. Gobiņš ar dažiem domubiedriem. Tagad gan Lielo kapu draugu grupa FB sasniegusi ap 2000 domubiedru, un Andris pats iesmej, ka esot kļuvis par *īstu kapu tanti*.

Viņš rosināja arī klātesošos padomāt, kas katram no mums ir spēka dziesma, sakāmvārds vai teiciens, vai kāda gudra cilvēka teiktais, un pastāstīt par to citiem. Izkristalizējās, ka latviešiem spēku dod dziesma *Liku bēdu zem akmeņa, pāri ēju dziedādām*, kā arī dziesmas *Pie Dieviņa*

gari galdi frāze Dod, Dieviņi, otram dot, ne no otra mīļi lūgt. Celt var pat atmiņas par dziedātu dziesmu un tajā brīdī izjustajām emocijām.

Runājot par dziesmām, Andris atgādināja runu, ko 1981. gada *Mikrofona* Dziesmu aptaujas noslēgumā teica dzejnieks Imants Ziedonis, norādot, ka vajag zināt dziesmas, nevis frāzes, ka nepietiek dziesmu iesākt, tā jāpabeidz līdz galam, *jo pusdziedātām dziesmām līdzī nāk pusdarīti darbi*. Šo runu izlasot, Andris, jauniets būdams, tā nokaunējies, ka pēcāk samācījies tik daudz dziesmu, ka varētu nodziedāt visu Jaņu nakti un vēl otrai dienai paliktu.

Ilze KUZMINA

Preiļu iepazīšanas spēles fotokonkurss

Baibas un Rolanda Auziņu iepazīšanās spēles dalībniekiem bija trīs foto uzdevumi. Te daži labākie katras tēmas varianti.

1.TĒMA UZMANĪBU! DRUPĀS SPOKOJAS

Lietusmēteļi

Ozolšķile

2.TĒMA MŪŽA RITUMS

Sniegpārslīņas

PIŅĶI

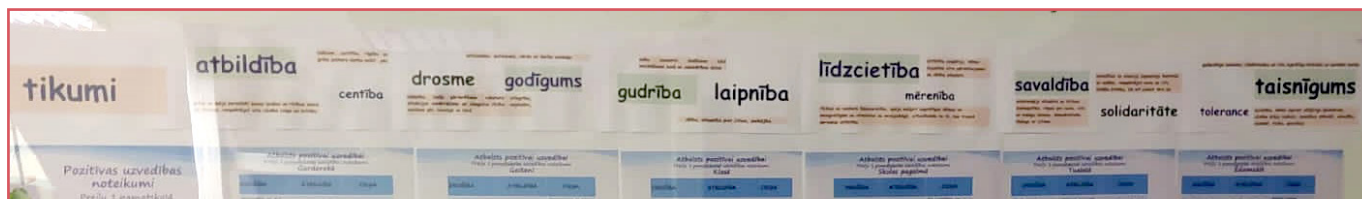
3.TĒMA LEĻĻU MUZEJS

Laba komanda

Mencas

MUMS RAKSTA

• Saieta vadība ir atradusi labāko veidu, kā nakts aizsegā mācīt saieta dalībniekiem pareizos tikumus. Proti – izliekot pareizajā vietā to, kas palicis no pusdienām un vakariņām.

Eduarda KRŪMIŅA teksts un foto

SMIEKLĪGI ATGADĪJUMI IZ 3X3 DŽĪVES

“Manfrēds Ziverts no ASV daudzus gadus izmaksāja kādai Latvijas ģimenei saietu. Viņam pašam dikti patika grādīga. 1995.gada saietā Salacgrīvā kādā rītā viņš atnāk uz brokastīm ar pārsistu pieri. Esmu saietu vadītāja, viņš ir ārzemnieks – kas tagad būs? Kā ar policiju un ar visu pārējo? Pēc brokastīm eju viņam klāt, prasu, kas noticis. Viņš saņem manu roku savējās, skatās uz mani ar uzticamu bērna skatienu un saka: “Nu nekas, ja piedzeras, tad krīt!” /Inese Krūmiņa/

“Svētdiena. Sākas 3x3, ir atklāšana. Viens vietējais izdomājis, ka tas ir ļoti svarīgs notikums, tāpēc jāizšauj zalve. Karogs

tiek pacelts, zalve izšauta, un dodamies atpakaļ uz infocentru. Tur stāv četri kungi tumšos uzvalkos, baltos kreklos ar šlīpēm – izskats neko labu neliēcina. Sākam skaidroties, kas noticis. Izrādās, ka zalvi esam izšāvuši kapu svētkos mācītāja uzrunas laikā.” /Inese Krūmiņa/

Bet Neretas 3x3 Siliņu Uldis no Austrālijas gājis naktī mājās no nīkšanas un netišām uz Lietuvu aizgājis.

Atceras Inese KRŪMIŅA

ATGADĪJUMI PREIĻU 3X3

Vivitai Skurulei zudības. ID karte nometnē pazudusi. “Būtu labāk ko citu pazaudējusi,” nīkšanā stāsta Vivita. “Pieņemam, godu,” nosaka blakussēdētāja.

VAKARA VIESIS

(pamatskolas 2.stāva zālē
plkst. 22.00)

Pirmdienas, 24.jūlija, vakara viesie būs **Katrina Johansson**.

Viņa atbraukusi no Stokholmas un ir latviete, kas Zviedrijā dzīvo jau trešajā paaudzē. Katrinas senči turp devās Otrā pasaules kara laikā. Katrīna ir četru bērnu mamma, un 3x3 saietos viņa bieži ir klātesoša kopā ar mazmeitiņu.

Taču interesanta ir arī Katrinas profesionālā dzīve: viņa strādā Pasaulē dabas fonda pārstāvniecībā Zviedrijā, piemēram, sadarbojoties ar apģērbu ražošanas milzi “H&M” globālā mērogā, jo arī uzņēmumiem jāgādā par dabas sargāšanu. Katrīna vada ekspertu grupu, kuras rūpe ir ūdens, klimats un bioloģiskā daudzveidība. Vaicāta, par ko stāstīs kā vakara viesi, Katrīna atbrauc, ka “nekāda stāsta nebūs”, bet varēs uzdot jautājumus par Pasaulē Dabas fonda darbu, par klimata problēmām un globālo sasīlšanu.

SVEICAM!

Otrdien, 25. jūlijā, vārda dienu svinēs Jēkabs Zvīgulis, Jēkabs Neilands, Teodors Jēkabs Krastkalns un Jēkabs Oskars Pāvuls.

GARĀTAKA REDAKCIJA

- Atrodas Preiļu 1. pamatskolas 1.stāvā (gaitenī pie ēdamzāles).
- Saziņai – e-pastā: daiga.bitiniece@gmail.com; vatsapā: telefona nr. 29463930 vai ienākot ciemos.
- Redaktore Daiga Bitiniece, žurnālistes Rasma Zvejniece, Ilze Kuzmina, Monta Bērziņa, fotogrāfs Varis Sants, māksliniece-maketētāja Līga Kuplā.

DIGITĀLIE
3X3 ŽURNĀLI
.PDF

• **Zagli svētdien dančos uzvarēja** Klinta Liberta un Dāvids Pubulis. Apsveicam!